

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

ПРОФЕСІЙНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА РІВНЕНЩИНИ:

персоналії, технології,
виклики сьогодення

Монографія

Видавництво
"Волинські обереги"

2025

УДК 7:378.016(477.81)

П-84

*Рекомендовано до друку вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 24 квітня 2025 року)*

Рецензенти:

СТЕЛЬМАШУК Галина – завідувач кафедри дизайну Волинського національного університету імені Лесі Українки, доктор мистецтвознавства, професор, академік Національної академії мистецтв України, член Національної Спілки художників України;

ТИМЧУК Лариса – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Авторський колектив:

Антонюк-Коберська Н.М., Вернюк Я.С., Власюк О.П., Ганжа М.В., Гузь Я.В., Крайлюк Л.В., Локшук І.М., Русак О.Л., Сташук О.А., Токар І.В., Чернієнко В.А., Шеретюк Р.М.

П-84 Професійна мистецька освіта Рівненщини: персоналії, технології, виклики сьогодення: монографія / Рівненський державний гуманітарний університет; авт. кол.: Н.М. Антонюк-Коберська та ін. – Рівне : Волин. обереги, 2025. – 236 с.

ISBN 978-617-8161-72-9

© Антонюк-Коберська Н.М., Вернюк Я.С.,
Власюк О.П., Ганжа М.В., Гузь Я.В.,
Крайлюк Л.В., Локшук І.М., Русак О.Л.,
Сташук О.А., Токар І.В., Чернієнко В.А.,
Шеретюк Р.М., 2025

ISBN 978-617-8161-72-9 © "Волинські обереги", 2025

ЗМІСТ

Передмова	5
-----------------	---

РОЗДІЛ 1. Видатні персоналії мистецької освіти Рівненщини

<i>Сташук О.А.</i> Михайло Йориш: на «золотому перетині» долі	8
<i>Крайлюк Л.В.</i> Олена Охримик: мисткиня та педагог	26
<i>Вернюк Я.С.</i> Творчо-педагогічний феномен Степана Шевчука	44

РОЗДІЛ 2. Технології сучасної мистецької освіти (на прикладі досвіду кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського державного гуманітарного університету)

<i>Шеретюк Р.М.</i> Міжнародна діяльність кафедри образо- творчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського державного гуманітарного університету: вектори і здобутки	69
<i>Власюк О.П.</i> Сучасні методи і форми організації освіт- нього процесу на кафедрі образотворчого та декоративно- прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівнен- ського державного гуманітарного університету	94
<i>Ганжа М.В.</i> Потенціал занять з художньо-проектної гра- фіки як чинник понятійно-образного осмислення особис- тості в умовах гурткової роботи	118

<i>Чернієнко В.А.</i> Мотиваційні сенси тематики кваліфікаційних завдань здобувачів творчих спеціальностей	130
<i>Токар І.В.</i> Природа як джерело творчості	149
<i>Локишук І.М.</i> Інтерпретація традиційних художніх тканин студентами кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського державного гуманітарного університету	174
<i>Русак О.Л.</i> Практика сучасних технологій в художньому різьбленні по дереву	187

РОЗДІЛ 3. Мистецтво і мистецька освіта в контексті глобальних викликів сьогодення

<i>Антонюк-Коберська Н.М.</i> Художня освіта в умовах війни: мистецтво як форма спротиву	201
<i>Гузь Я.В.</i> Під землею: мистецтво в укритті як форма культурної адаптації в умовах війни (на прикладі України та міста Рівного)	217

МОТИВАЦІЙНІ СЕНСИ ТЕМАТИКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ТВОРЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Чернієнко Віра Андріївна,

старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука

Рівненський державний гуманітарний університет

ORCID 0000-0002-1454-0855

e-mail: vira.chernienko@gmail.com

Анотація. *Творчі спеціальності відіграють важливу роль у формуванні культурного простору суспільства. Кваліфікаційна робота є завершальним етапом навчання студента-художника, який підсумовує його професійний і творчий шлях у закладі освіти. Вибір тематики кваліфікаційного завдання є ключовим моментом у становленні митця, адже саме вона визначає подальший напрямок його творчого та інтелектуального розвитку.*

Визначення теми є не лише проявом особистих інтересів студента, а є відповіддю на актуальні питання сучасного мистецтва та суспільства. Процес формування тематики потребує глибокого аналізу та осмислення власного художнього бачення.

Вибір тематики кваліфікаційного завдання творчих спеціальностей є не просто технічним завданням, а важливим етапом у становленні художника. Концептуальне мислення, професійна майстерність та гуманістична позиція є трьома основними складовими, які визначають якість і значущість кваліфікаційного завдання. Успішно виконана робота не тільки свідчить про технічну підготовку студента, а й розкриває його інтелектуальні та естетичні орієнтири, визначаючи подальший вектор його творчого розвитку.

Завдання полягає не лише в демонстрації технічних навичок студента, а й у формуванні його як мислителя, що вміє критично оцінювати мистецькі процеси, аналізувати культурний контекст і створювати роботи, які мають художню та соціальну цінність. Таким чином, мотиваційні сенси тематики кваліфікаційних завдань можна розглядати через три основні аспекти: розвиток концептуального мислення, використання фахових знань та формування гуманістичної позиції.

Формування концептуального мислення – основа світогляду молодого художника. Концептуальне мислення є фундаментальним аспектом творчої

діяльності. Воно дозволяє молодому художнику не лише технічно втілювати свої ідеї, а й осмислювати їх у ширшому контексті. Розвиток концептуального мислення сприяє формуванню унікального авторського стилю та усвідомленому підходу до творчості.

Ключові слова: творчі спеціальності, творчий розвиток, концептуальне мислення, осмислення художнього бачення, фахові знання, гуманістична позиція.

Abstract. *Creative specialties play an important role in shaping the cultural space of society. Qualification work is the final stage of a student-artist's education, which summarizes his professional and creative path in an educational institution. The choice of the topic of the qualification task is a key moment in the development of an artist, because it is it that determines the further direction of his creative and intellectual development.*

Defining the topic is not only a manifestation of the student's personal interests, but is a response to the current issues of contemporary art and society. The process of forming the topic requires a deep analysis and understanding of one's own artistic vision.

Choosing the topic of the qualification task of creative specialties is not just a technical task, but an important stage in the development of an artist. Conceptual thinking, professional skill and humanistic position are the three main components that determine the quality and significance of the qualification task. Successfully completed work not only testifies to the technical training of the student, but also reveals his intellectual and aesthetic orientations, determining the further vector of his creative development.

The task is not only to demonstrate the technical skills of the student, but also to form him as a thinker who is able to critically evaluate artistic processes, analyze the cultural context and create works that have artistic and social value. Thus, the motivational meanings of the subject of the qualification tasks can be considered through three main aspects: the development of conceptual thinking, the use of professional knowledge and the formation of a humanistic position.

The formation of conceptual thinking is the basis of the worldview of a young artist. Conceptual thinking is a fundamental aspect of creative activity. It allows a young artist not only to technically implement his ideas, but also to comprehend them in a broader context. The development of conceptual thinking contributes to the formation of a unique author's style and a conscious approach to creativity.

Keywords: *creative specialties, creative development, conceptual thinking, comprehension of artistic vision, professional knowledge, humanistic position.*

Постановка проблеми. Процеси, що відбуваються у сучасному суспільстві зумовлюють зміну парадигми пізнання, що передбачають активізацію творчої діяльності людини, здатної до висунення нових ідей, концепцій, оригінальності мислення. Тому є важливим розробка нових механізмів, в тому числі творчих, які дозволяють підготувати здатного до розвитку власної особистості фахівця, який може реалізовувати професійні задачі.

Викликають інтерес форми прояву феномену творчості, співвідношення свідомого та несвідомого під час досягнення інсайту, виявлення в творчому процесі сфери надсвідомого. Феномен творчості, вивчення конкретних характеристик, процесів, тривалий час залишався поза дослідженням. Важко зрозуміти сутність і умови тих трансформацій яким підлягають певні властивості психіки, перетворюючись у творчу здібність, яке особливе ставлення до життєдіяльності постає підґрунтям для самореалізації творчого «Я». Проблема творчого пошуку насамперед залежить від гармонізації свідомих та підсвідомих процесів, що відбуваються в процесі роботи над конкретною темою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Існують різні погляди щодо природи мотивів творчості. Розглянемо основні з них.

1. Мотиви творчості породжує потреба у самовираженні (В. Кларк, К. Гольдштейн, А. Харт, К. Роджерс, А. Маслоу)
2. Результат сублимації сексуальних спонукань (З. Фрейд, К. Маслоу).
3. Вираження руйнівних і будівничих прагнень. Створення нового є водночас руйнуванням існуючого (М. Штейн, Ш. Хайнце).
4. Прагнення реалізувати свою свободу (З. М. Какабадзе, В. А. Роменець).

5. Спонування до творчості божественних надприродних сил (М. Хайдеггер, К. Ясперс, Ж. Марітен).
6. Результат взаємодії особистості з соціальним оточенням й культурними традиціями (М. Г. Ярошевський).
7. Інтелектуальне задоволення, почуття професійної гідності, усвідомлення суспільної значущості своєї діяльності, матеріальна винагорода (Ю. А. Дмитрієв).

Існують два підходи до вивчення теорій мотивації. Перший підхід ґрунтується на дослідженні змістовної сторони теорії мотивації. Такі теорії базуються на вивченні потреб людини, які ї є основним мотивом їх проведення, а отже, і діяльності. До прихильників такого підходу можна віднести американських психологів Абрахама Маслоу, Фредеріка Герцберга і Девіда Мак Клееланда. Другий підхід до мотивації базується на процесуальних теоріях. Тут мовиться про розподіл зусиль і вибір певного виду поведінки для досягнення конкретних цілей. До таких теорій відносяться теорія очікувань, або модель мотивації по В. Вруму, теорія справедливості і теорія або модель Л. Портера – Е. Лоулера.

Цікавий висновок зробив американський психолог М. Чиксентмихалі, який вважав сутністю внутрішньої мотивації певний емоційний стан («потік») – радість від активності.

Розподіл творчого процесу запропонував П. К. Енгельмейер у роботі «Теорія творчості»:

Дослідники Ш. Тейлор і Д. Холанд дійшли висновку, що креативність – «особлива точка» індивідуальних властивостей, яка залежить від загальної інтелектуальності. Проте вчені Дж. Гетцельс, П. Джексон, Ж. Флешер зробили висновок, що креативність не залежить від інтелекту, оскільки більшість досліджуваних із високим інтелектом мали низьку

креативність. До структурних компонентів креативності дослідники відносять: інтерес до парадоксів, схильність до сумніву; відчуття новизни, гостроту думки, творчу уяву; інтуїцію, естетичне відчуття краси; здатність відкривати аналогії, сміливість і незалежність думки; логічну строгість, здатність користуватись різними формами доказів.

Мета статті. Аналіз процесів, що відбуваються під час пошуку творчих ідей суттєво збагачує педагогічний та методологічний досвід в роботі з підготовкою фахівців творчих спеціальностей. Тому знайомство з працями науковців у сфері психології дотичної до вивчення творчих процесів необхідне для успішної педагогічної діяльності. Мета викладеного матеріалу полягає у дослідженні важливості психологічних аспектів становлення художника. Також важливо проаналізувати мотиваційний сенс, що керує молодим художником під час вибору тематики та взаємодію питань особистісного характеру та загальних гуманістичних напрямків.

Виклад основного матеріалу. Зазначена тема розглядається в межах теми кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука «Україна і світ: мистецтво в глобальних викликах сьогодення»

Творчі спеціальності відіграють важливу роль у формуванні культурного простору суспільства. Кваліфікаційна робота є завершальним етапом навчання студента-художника, який підсумовує його професійний і творчий шлях у закладі освіти. Вибір тематики кваліфікаційного завдання є ключовим моментом у становленні митця, адже саме вона визначає подальший напрямок його творчого та інтелектуального розвитку.

Визначення теми є не лише проявом особистих інтересів студента, а є відповіддю на актуальні питання сучасного

мистецтва та суспільства. Процес формування тематики потребує глибокого аналізу та осмислення власного художнього бачення.

Для початку важливо визначитись з поняттям феномену творчості, що є фундаментальним для розгляду процесів які взаємопов'язані.

Доцільним є аспект тлумачення творчості, пропонований, у «Словнику» С. І. Ожегова: *«Творчість – створення нових за задумом культурних і матеріальних цінностей»*. Такої думки дотримується А. Г. Спіркін, який інтерпретує *творчість як духовну діяльність, результатом якої є створення оригінальних цінностей*, встановлення нових властивостей і закономірностей матеріального та духовного світу. Активний аспект творчості вказує на *«діяльність особистості, спрямовану на створення нею цінностей, які з фактів персональної долі творця стають фактами культури»* [7, с.35]

Задум художнього твору містить у собі як емоційно чуттєвий, так і раціонально-логічний моменти, певне співвідношення яких характеризує етап становлення твору. Задум є складним, внутрішньо динамічним цілим, яке містить різноманітні елементи. Це і окремі образи, і загальні ідеї, і елементи ритмічного, композиційного характеру, уявлення про просторово-структурну організацію твору. Одночасне виникнення і подальший розвиток ідеї образу відбувається у самому процесі втілення. Характер і зміст образів визначається художньою концепцією автора, його естетичним ідеалом. В процесі творення митець відчуває тиск усього соціокультурного контексту, часто не усвідомлюючи джерела своїх емоційних і раціональних орієнтацій.

Духовно-практична діяльність особистості, спрямована на творче проектування та здійснення її життєвого проекту –

особлива й вища форма прояву творчої природи людини. Його сутність полягає у самовдосконаленні особистості, піднесенні її життєвих спрямувань.

Науковці наголошують на спільному змісті понять «креативність» та «творчість» [6, с.20]. Творчою називають креативну особистість, яка набула потрібні для актуалізації творчого потенціалу додаткові мотиви, особистісні здібності, що сприяють досягненню творчих результатів.

Креативний продукт – це інновації та нові ідеї в техніці, нові стилі та жанри в мистецтві, нові парадигми.

Важливою умовою креативності є мотивація. «Багато людей мають здібності, щоб бути креативними, але не всі є ними. Вирішальною є мотивація», стверджував Ф. Баррон [8,с.174]. Для того щоб людина відчувала сили та здатності творити, їй необхідна внутрішня та зовнішня мотивація, які підвищують самооцінку людини та ефективніше спрямовують певну діяльність. Занижена самооцінка знесилює, а завищена – може бути важливим чинником прояву творчого потенціалу та реалізації прихованих можливостей людини. Тому необхідно підвищувати самоповагу, впевненість в успіху. Також Ф. Баррон робить висновок про те, що творча діяльність розглядається як потреба людини пристосовуватись до нових умов дійсності, що, як правило, сприяє більшій гнучкості суб'єкта в розв'язанні задач, підвищує можливість особистісного зростання.

Мотивація (з лат. *movere*) – спонукання до дії; динамічний процес фізіологічного та психологічного плану, що керує поведінкою людини, який визначає її організованість, активність і стійкість

Кваліфікаційне завдання полягає не лише в демонстрації технічних навичок здобувача вищої освіти, а й у фор-

муванні його як мислителя, що вміє критично оцінювати мистецькі процеси, аналізувати культурний контекст і створювати роботи, які мають художню та соціальну цінність. Таким чином, мотиваційні сенси тематики кваліфікаційного завдання можна розглядати через три основні аспекти: розвиток концептуального мислення, використання фахових знань та формування гуманістичної позиції.

Формування концептуального мислення – основа світогляду молодого художника. Концептуальне мислення є фундаментальним аспектом творчої діяльності. Воно дозволяє молодому художнику не лише технічно втілювати свої ідеї, а й осмислювати їх у ширшому контексті. Розвиток концептуального мислення сприяє формуванню унікального авторського стилю та усвідомленому підходу до творчості.

Уміння працювати з концепцією означає здатність розглядати ідею з різних точок зору, досліджувати її історичні передумови та сучасний контекст. Наприклад, якщо студент обирає тематику «Роль традиційної української кераміки в сучасному мистецтві», він має не тільки створити керамічний твір, але й глибоко дослідити народні техніки гончарства, їхній символізм та вплив на сучасний дизайн. Цікавим прикладом такого підходу є дипломна робота випускниці кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського гуманітарного університету «Молочний край» Наталії Здихальської, яка у своїх роботах поєднувала традиційні мотиви з модерним розписом гончарних форм.

Розвиток концептуального мислення також включає дослідження історії мистецтва, аналіз сучасних тенденцій та експериментування з новими ідеями. Наприклад, студент, який працює з керамікою, може досліджувати вплив еколо-

гічних матеріалів і відновлювальних ресурсів на створення мистецьких об'єктів, комбінуючи традиційні техніки з інноваційними методами формування. У цьому контексті варто згадати роботу Дмитра Серкова «Полум'я душі», який обрав дуже цікаву тему національних архетипів.

Також важливим аспектом є вплив концептуального підходу на можливість міждисциплінарних експериментів. Наприклад, у сучасному мистецтві активно використовується доповнена реальність у поєднанні з традиційними видами прикладного мистецтва. Дослідження взаємодії цифрових технологій і кераміки відкриває нові горизонти для митців. Проектування та пошук ескізів тепер можливий завдяки знанням цифрових технологій на новому рівні, диктуючи нові можливості.

Використання фахових знань і навичок є необхідною умовою для реалізації художньої ідеї. Окрім концептуального осмислення теми, важливим аспектом кваліфікаційного завдання є володіння професійними навичками та знаннями. Теоретичні засади, які студент опановує під час навчання, повинні отримати своє практичне втілення у його творчості.

Фахові знання дозволяють митцеві ефективно використовувати різні художні техніки, експериментувати з матеріалами, знаходити найкращі засоби виразності. Саме поєднання ідейності та технічної майстерності визначає успішність художнього твору. Наприклад, при створенні керамічної композиції, що досліджує зв'язок між людиною та природою, студент може використовувати глазурі на основі природних мінералів, а також ручне формування як засіб передачі емоційності в об'єкті. Прикладом такого підходу є дипломна робота Наталії Пігович «Профіль Землі».

Вміння застосовувати здобуті знання в реальних творчих проєктах також є необхідною складовою професійного зростання молодого митця. Наприклад, у декоративно-прикладному мистецтві студент може досліджувати взаємодію текстур і кольорів, працюючи з глазурованою керамікою, емалями чи технікою майоліки, як в роботі Али Юзвяк «Вечірня таємниця».

Опанування традиційних і сучасних технологій дозволяє студентам розширювати свої можливості. Використання технік ліплення, лиття або авторської техніки у створенні унікальних керамічних виробів може стати особливістю дипломної роботи, яка поєднує історичну спадщину та сучасні художні експерименти, як в роботі Ольги Сиси «Свароже коло».

Мистецтво не існує у вакуумі – воно відображає соціальні, культурні та моральні аспекти життя суспільства. Тому важливим елементом підготовки кваліфікаційного завдання є усвідомлення її гуманістичного змісту. Молодий художник, працюючи над своєю темою, має замислюватися над етичними аспектами своєї діяльності, над тим, який вплив його робота може мати на суспільство.

У сфері художньої кераміки можна простежити, як традиційні техніки передаються через покоління, формуючи культурну пам'ять народу. Студенти, що працюють із гончарством, часто звертаються до народних форм і мотивів, адаптуючи їх до сучасних потреб суспільства. Таке поєднання індивідуального підходу та колективного досвіду сприяє збереженню культурної спадщини та її переосмисленню.

Наприклад, студентка Ольга Терещук, яка працювала над серією декоративних керамічних тарелей «Жар-птиці на калині», присвячених темі збереження культурної спадщини,

може використати традиційні орнаменти, що передаються з покоління в покоління. Такі проекти сприяють популяризації народних традицій та зміцненню національної ідентичності.

Однією з важливих тем, яка має значення для творчих спеціальностей, є взаємодія особистісного та суспільного у формуванні сенсів буття. Художник, створюючи свої твори, не тільки відображає власний внутрішній світ, а й взаємодіє з соціальним середовищем. Це особливо актуально у прикладному мистецтві, де мистецькі об'єкти часто виконують функціональну роль у суспільстві. Разом з тим потрібно зазначити, що завдяки художнім засобам з'явилися можливості вийти за межі тільки прикладного мистецтва та створювати мистецькі твори, що несуть в собі художній образ та концепцію і успішно конкурують з такими видами художньої діяльності, як живопис чи скульптура. Можна навести як приклад роботи Дмитра Яковишина «Душа вічна», «На крилах творчості», Наталії Кректун «Дискусія свідомості», Али Панащук «Діалог», Олександри Снаговської «Павутинове горище», Наталії Брічук «Наслідок».

Аналізуючи тематику робіт довоєнного періоду можна сказати, що переважали теми ліричного та філософського спрямування, такі як «Бабине літо» Катерини Стасюк, «Човен життя» Дарини Павлюк, «Материнство – головне покликання» Вероніки Камзоль, «Наповнюй свої вітрила» Марії Ковальчук.

Також тематика спрямована на духовні орієнтири Дмитра Молодика «Письмена, що доносять істину», Олени Немец «Молитва», Тетяни Місюри «Свята Великомучениця Тетяна», «Святий Юрій-змієборець», Ганни Сарган «Охоронителі», Олени Луцук «Шляхами святої книги».

Олександра Снаговська «Павутинове горище»,
2018 р.

*Вероніка Камзьол «Материнство – головне покликання»,
2019 р.*

Олена Луцюк «Шляхами святої книги», 2005 р.

Тетяна Місюра
«Свята Великомучениця Тетяна»,
2009 р.

Художник, як ніяка інша людина любої іншої професії нерозривно пов'язана з подіями, що відбуваються в суспільстві. Ці процеси можна відслідкувати по тематиці кваліфікаційних робіт. Особливо гостро цей зв'язок проявляється в період тяжких людських втрат під час війни. Можна навести приклади тематики кваліфікаційних робіт групи художньої кераміки останніх років на кафедрі образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського гуманітарного університету: Анастасія Желязко «Жінка і війна», Яна Кузьмич «Буде тобі враже, як мавка скаже», Валерія Манойленко «Війнами втомлена, ніким не зломлена», Яна Мечкало «Повернення до життя», Дмитро Серков «Полум'я душі».

В період вибору тематики художнього твору відбувається інтенсивна психологічна внутрішня робота по відборі цінностей та пріоритетів. Можна спостерігати, як в період війни особистісні напрями зміщуються на користь темам суспільної та громадянської єдності. Ці процеси вкотре вказують на особливу роль мистецтва та важливість художника у суспільних гуманітарних та патріотичних спрямуваннях.

Висновки. Творчі спеціальності відіграють важливу роль у формуванні культурного простору суспільства. Кваліфікаційна робота є завершальним етапом навчання студента-художника, який підсумовує його професійний і творчий шлях у закладі освіти. Вибір тематики кваліфікаційного завдання є ключовим моментом у становленні митця, адже саме вона визначає подальший напрямок його творчого та інтелектуального розвитку.

Визначення теми є не лише проявом особистих інтересів студента, а є відповіддю на актуальні питання сучасного мистецтва та суспільства.

*Анастасія Желязко «Жінка і війна»,
2024 р.*

Яна Мечкало «Повернення до життя»,
2024 р.

Процес формування тематики потребує глибокого аналізу та осмислення власного художнього бачення.

До творчої діяльності спонукають внутрішні та зовнішні мотивація, а також інтелектуальне задоволення, почуття професійної гідності, усвідомлення суспільної значущості своєї діяльності, матеріальна винагорода, радість від творчої активності.

Таким чином, вибір тематики кваліфікаційного завдання у творчих спеціальностях є не просто технічним завданням, а важливим етапом у становленні художника. Концептуальне мислення, професійна майстерність та гуманістична позиція є трьома основними складовими, які визначають якість і значущість кваліфікаційного завдання. Успішно виконана робота не тільки свідчить про технічну підготовку студента, а й розкриває його інтелектуальні та естетичні орієнтири, визначаючи подальший вектор його творчого розвитку.

Завдання полягає не лише в демонстрації технічних навичок студента, а й у формуванні його як мислителя, що вміє критично оцінювати мистецькі процеси, аналізувати культурний контекст і створювати роботи, які мають художню та соціальну цінність. Таким чином, мотиваційні сенси тематики дипломних робіт можна розглядати через три основні аспекти: розвиток концептуального мислення, використання фахових знань та формування гуманістичної позиції.

В процесі роботи над кваліфікаційним завданням здобувачі стикаються з викликами як важливою частиною особистісного зростання. Долаючи труднощі, людина здобуває не тільки знання, але й емоційну стійкість, здатність до саморефлексії. Ці якості дозволяють краще сприймати світ, взаємодіяти з іншими та знаходити гармонію в житті.

Мистецтво синергічне з суспільними процесами, воно не просто розповідає про сьогодення, а й стає візуальними маніфестами національної ідентичності, пам'яті та стійкості.

Формування концептуального мислення – основа світогляду молодого художника. Концептуальне мислення є фундаментальним аспектом творчої діяльності. Воно дозволяє молодому художнику не лише технічно втілювати свої ідеї, а й осмислювати їх у ширшому контексті. Розвиток концептуального мислення сприяє формуванню унікального авторського стилю та усвідомленому підходу до творчості.

Мотивація в процесі вибору теми пов'язана зі складними внутрішньо-психологічними процесами становлення молодшої особистості, відбором особистих та соціальних духовних цінностей, професійним зростанням, визначенням життєвих цілей.

Список використаних джерел

1. Ільїна Н. М. Психологія творчості та обдарованості. К.: Університетська книга, 2018. 228 с.
2. Психологія творчості / Навчальний посібник. М. О. Сова, С. О. Деніжна, І. О. Петухова. Ірпінь, 2022.
3. Моляко В.О. Проблеми функціонування творчого сприйняття в умовах надлишку інформації різної модальності та значимості. Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. К.: Видавництво «Фенікс», 2013. Т. XII. Психологія творчості. Вип. 16. С. 7-19.
4. Роменець В. А. Психологія творчості. К.: Либідь, 2002. 234 с.
5. Уява і творчість. Психологія / за ред. Ю. Л. Трофімова. К., 2001. С. 315-336.
6. Черепковська Н. І. Виявлення та стимуляція розвитку творчого потенціалу дітей. Обдарована дитина. 2006. №1. С. 18-21.
7. Ярошевский М. Г. Психологія творчості і творчість в психології. Питання психології. 1985. №6. С. 34-42.
8. Barron, F. Creative person and creative process / Frank Barron. – Holt: Rinehart and Winston, 1969. – 212 p.

Наукове видання

Авторський колектив:

Антонюк-Коберська Н.М., Вернюк Я.С., Власюк О.П., Ганжа М.В.,
Гузь Я.В., Крайлюк Л.В., Локшук І.М., Русак О.Л., Сташук О.А.,
Токар І.В., Чернієнко В.А., Шеретюк Р.М.

**ПРОФЕСІЙНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА РІВНЕНЩИНИ:
персоналії, технології, виклики сьогодення**

Монографія

Матеріали подано в авторській редакції

Технічний редактор
Віталій Власюк

Підписано до друку 05.05.2025 р. Формат 60х84 1/16.

Папір офсетний. Гарнітура «PT Serif». Друк цифр.

Ум. друк. арк. 13,72. Наклад 100 пр. Зам. 30.

Видавництво «Волинські обереги».

33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97;

e-mail: oberegi97@ukr.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта видавничої справи
ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Надруковано в друкарні видавництва «Волинські обереги».